

INFORMACIJE ZA STUDENTE I PLAN RADA

Naziv predmeta:		Zaštita arheološke baštine		
<i>Šifra predmeta</i>	<i>Status predmeta</i>	<i>Semestar</i>	<i>Broj ECTS kredita</i>	<i>Fond časova</i>
	Obavezni	I	4	2P +2V

Studijski programi za koje se organizuje :
 Interdisciplinarni studijski program **KONZERVACIJA I RESTAURACIJA**

Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti

Ciljevi izučavanja predmeta:
 Upoznavanje i usvajanje znanja i vještina primjene zaštitnih konzervatorskih mjera nepokretne i pokretne arheološke baštine i osnovnih postulata arheoloških iskopavanja. Tokom nastavnog procesa studenti se postupno uvode u praktičnu primjenu osnovnih metoda i tehnika konsolidacije artefakata (kamen, tekstil, drvo, keramika, staklo, metal, kost, ...) in situ. Osnovno upoznavanje s karakteristikama građevinskih materijala, uzrocima degradacije arheoloških struktura, modelima sanacije kamena, opeke, drveta, zemljanih struktura i vezivnog materijala in situ. Usvajanje znanja o strukturi i stepenima oštećenja artefakata, sposobnost analiziranja zatečenog stanja artefakata i osposobljavanje za rješavanje specifičnih problema, razmatranje uzroka oštećenja i odabira najadekvatnije metode konsolidacije.

Ishodi učenja:
 Poznavanje arheoloških lokaliteta Crne Gore, stepen njihove istraženosti i očuvanosti. Uočavanje različitih oštećenja pokretne i nepokretne arheološke baštine i pravovremeno preduzimanje zaštitnih konzervatorskih mjera sanacije in situ. Osposobljenost opremanja i korišćenja terenske laboratorije i primjena nedestruktivnih i mikrodestruktivnih metoda analize. Sticanje sposobnosti konzervatorsko tehničkog opisa predmeta, njegove fizičke i hronološke kompleksnosti i samostalne odluke o zaštitnom tretmanu na licu mjesta.

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Metod nastave i savladanja gradiva: Predavanja, vježbe, praktičan rad na terenu, testovi, seminarski radovi

PLAN RADA

<i>Neđjelja i datum</i>	<i>Naziv metodskih jedinica za predavanja (P), vježbe (V). Planirani oblik provjere znanja (PZ: domaći zadaci, kontrolni testovi, kolokvijumi, ...)</i>	
<i>Pripremna neđjelja</i>	Priprema i upis semestra.	
I	P	Arheološki lokaliteti Crne Gore, stanje i stepen istraženosti
	V/PZ	Arheološki lokalitet Duklja kao studija slučaja
II	P	Integracija arheologije i konzervacije
	V/PZ	Rad na terenu-konsultacije
III	P	Konzervatorska istraživanja – makroskopske i mikroskopske analize zatečenog stanja
	V/PZ	Vježbe sa mikroskopom
IV	P	Uzroci i vrste degradacije arheoloških struktura - materijali
	V/PZ	Rad na terenu- konsultacije
V	P	Uzroci i vrste degradacije arheoloških struktura - stres, voda, biodegradacija
	V/PZ	Test
VI	P	Uzroci i vrste degradacije arheoloških struktura - urbani razvoj, krađa, arheološka istraživanja
	V/PZ	Arheološki lokalitet Carine, Risan kao studija slučaja
VII	P	Konzervatorske devastacije - loši primjeri
	V/PZ	Analiza primjera - diskusija

VIII	P	Najčešći postupci zaštite lokaliteta - ponovno zatrpavanje
	V/ PZ	Analiza primjera - diskusija
IX	P	Najčešći postupci zaštite lokaliteta - zaštitne nastrešnice
	V/ PZ	Analiza primjera - diskusija
X	P	Konzervacija lokaliteta <i>in situ</i> - odabir postupka
	V/ PZ	Vježbe na terenu, arheološkom lokalitetu
XI	P	Zaštita i spremanje pokretnih arheoloških nalaza tokom istraživanja
	V/ PZ	Test
XII	P	Valorizacija i prezentacija složenih arheoloških lokaliteta
	V/ PZ	Analiza primjera - diskusija
XIII	P	Valorizacija konteksta arheoloških lokaliteta-urbani- ruralni-pejzažni
	V/ PZ	Seminarski rad
XIV	P	Prezentacija arheoloških lokaliteta - Rim - Ara pacis; Masada; Petra; Ename; Duklja; Municipijum S; Risanski mozaici
	V/ PZ	Analiza primjera - diskusija
XV	P	Prezentacija lokaliteta i artefakata- konzervatorska rješenja - reverzibilnost postupka
	V/ PZ	Analiza primjera - diskusija
<i>Nedjelje završnih i popravnih ispita, Zaključivanje ocjena</i>		

Obaveze studenta u toku nastave: Studenti su obavezni prisustvovati predavanjima, vježbama, realizovati vježbe, uraditi testove i seminarski rad, i položiti završni ispit.

Konsultacije: nakon nastave i po dogovoru

Opterećenje studenta u časovima:

<u>Nedjeljno</u>	<u>u semestru</u>
<p>4 kredita x 40/30 = 5 sati i 20 min</p> <p>Struktura: Predavanja: 2 časa Vježbe: 2 časa Samostalni rad uključujući i konsultacije: 2 sata i 20 min</p>	<p>U toku semestra Nastava i završni ispit: 5 sati 20 min x 16 = 85 sati 20 min Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (5 sati i 20 min) = 10 sati 40 min Ukupno opterećenje za predmet 4x30 = 120 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 24 sata (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) Struktura opterećenja: 85 sati 20 min (Nastava)+10 sati 40 min (Priprema) + 24 sata (Dopunski rad)</p>

Literatura:

Nicholas Stanely Price: *Conservation on Archaeological Excavation*, ICCROM, Rome 1995, Jeanne Marie Teutonico, Gaetano Palumbo: *Management Planning for Archaeological Sites*, The Getty Conservation Institute, Los Angeles, 2002, Cronyn, J. M. (1990.) *Elements of Archaeological Conservation*, Taylor & Francis, Čedo Marković, *Arheologija Crne Gore*, CID, Podgorica, 2007., Magar, V., Pedeli, C., Varoli-Piazza, R., 2006, *Arheological Conservation Course* Diana-Karataš, ICCROM, Roma, Horie, C.V. (2010.) *Materials for Conservation: Organic consolidants, adhesives and coatings*, Taylor & Francis, *Materijali za učvršćivanje ili konsolidaciju kamena*, Zbornik radova KONKAM 2004., Umjet. akad. u Splitu, 57-62, Split, Grin, K. *Uvod u arheologiju*, Clio, Beograd, 2003.god.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

10 bodova: aktivnost i prisustvo nastavi

20 bodova: dva testa

30 bodova: seminarski rad

40 bodova: završni ispit

Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena.

Ocjena	A	B	C	D	E
Broj poena	90-100	80-89	70-79	60-69	50-59

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: mr Nataša Đurović, redovni profesor